

RANNYEZH DOUARNENEZ

Stagadenn 1. (Gerioù)

gant Per Denez

Priz : 50 lur.

RANNYZZH

DOUARNENEZ

Stagadenn I.

gant Per DENEZ

Ar priego :

50 lur .

RANNYEZH DOUARNENEZ

(Stagadenn I.)

Setu amañ ur stagadennig d'an notennoù a zo bet embannet war AL LIAMM diwar-benn rannyezh DZ. Enni ez eus gerioù am eus klevet goude ma oa savet ar skrid evit ar gelaouenn, hogen ivez gerioù n'am eus ket kredet reiñ da embann war AL LIAMM dre ma vije bet feuket tud zo ganto, gerioù koulskoude hag a zellez koulz hag ar re all, marteze muioc'h eget ar re all bezañ dastumet.

Un draig a lavarin amañ c'hoazh diwar-benn levezon ar galleg e DZ. Abaoe pell ez eo intret ar rannyezh gant ar galleg, met ar re gozh a ouie brezhonekaat o amprestadennoù : ur ger evel ifrontadenned (= merc'hed divergont) n'eo ket, er rannyezh, feukus d'ar skouarn; ar ger restiñ (chom war-lerc'h) am eus klevet er frazenn souezhus-mañ : kaer am eus diristiñ e kavan atav da ristiñ, kaer am eus skarzhañ traoù, pe naetaat traoù, e kavan atav traoù da skarzhañ, pe da naetaat. Hiziv an deiz avat, e chom ar galleg digemm a-grenn, estren a-grenn, e-kreiz ar brezhoneg, o tegas gantañ zoken e c'herioù-mell : ma, me zo klañv dans les cars, an dra-se zo mat pour les mouches, ma 'p eus ket l'acte de décès a zo frazennoù am eus klevet gant tud a gomz ar yezh bemdez (ket holl e DZ avat). N'eus ket gwelloc'h - pe gwashoc'h - arouez eus diskar ar brezhoneg.

Gwechall e ouie an dud krouiñ gerioù nevez. Ur wech em eus klevet komz eus an aveligned deus ar familh; an tadoù-kozh e oant, a zo bet lavaret din, an hendadoù. N'eo nemet goude bezañ klevet ar ger en ur stumm disheñvel un tammig - an avelignenn deus ar familh - eo em eus komprenet e oa aze ar gerioù navet linenn deut d'ur vuhez nevez ha d'ur ster ledanoc'h.

Ar gerioù buagle ivez a zo ur merk a vuhez en ur yezh, evel ar vugale en ur vro, hag un dra souezhus a-walc'h eo o adkaver peuzheñvel e meur a gorn eus Breizh. Setu amañ daou pe dri c'hoazh : moñmoñ, l. moñmoñed, buoc'h pe loen bras; menemene, maoutig bi-

han; moumoutig, tamm feur, forzh petra e feur. Ar ger kakaer, kaer, a ziskouez penaos e rakker distagañ ur ger a vez re alies kemmesket gant ker.

Setu amañ ivez daou lesanv c'hoazh : Pierig ar Rus, un den a zo bet e dad oc'h ober brezel e Krimea; Choug hor Salver, un den a zo e benn a-dreuz, cvel penn ar C'hrist war ar groaz.

Evit klozañ e lavaran - ar pezh o deus merzet an holl - ez eo yezh tro-an-ti an eus studiet, muioc'h eget yezh ar mor : dre n'eo gant mamm va gwreg an eus bet tro da glevout ar rannyezh ar muiañ. Pa c'hellin kaout darempred klosec'h gant ar besketaerien (n'eo ket alies e vezan bremañ e DZ.) ez embannin stagadennoù all. Ha ma c'houlennar ganin neuze perak ne c'hor-tozan ket bezañ echuet ar studiadenn evit moulañ anezhi en he fezh e-lec'h he reiñ d'an dud dre dammoù, e respontin na oar morse an den pegeit amzer a chom dezhañ da labourat, hag ez eo gwelloc'h tammoù studiadenn eget tamm studiadenn ebet. Bevet en deus ar brezhoneg - an hini skrivet da nebeutañ - gant ar fazioù a zo bet graet ennañ, ha n'eo ket gant an oberennoù difazi a zo bet soñjet sevel.

Per DEFEZ.

ROLL AR GERIOU

ADEZIENN : er rannyezh e reer un diforc'h etre aezenn hag ac'henn (aezhenn ?); an aezenn a zo an avelig, an ac'henn a zo an aezenn c'hwez fall a sav diwar avaloù-douar losket, ur park nevez teilet, h.a.

ANCHAN : añchañ a zo sachañ; axe vo añch-blev.

BARR : barrad-glav; gwalet en eus ur barr o tent.

BEULRU, pe beuilhtu g. : genou bras, genoueg.

BICHANLLIG : ur b- , ur vaouez netra, ur vaouez gour,
un (= unan) mat da netra.

BIZ. C'hoari bugale : en ur frotañ ur biz-yod war
egile e lavarer, evit ober goap : Rousta ! Rousta !
ta ! Pe c'hoazh : Rousta ! Po ket tra !

BIZ-TIV : phalus. Ar ger-mañ a vo implijet kentoc'h
gant ar grennarded. Gw. pich, filipig, h.a.

BLHUD ESPAR : tourteau.

BLOD a-s : glizigoù bihan-bihan; unan hepken a zo ur
vlodenn. Dre fent : ur vlodenn a zo ur plac'h
manut ha treut, unan " n'eus tra deus outi ".

BONED KLIFENN, boned a lakaer e-pad an noz da gousket.

BOUSTAN : debriñ boued. Pelec'h ez aio da lojañ ha da
vouetañ ? (Klevet gant ur vaouez eus Kerlaz.)
Bouetañ, er ster-se, a vez implijet hep renadenn
war e lerc'h; debriñ a rank atav kaout ur renadenn :
debrifñ boued, debriñ e lein, h.a.

BREUR : phalus. M'em ije troc'het e vreur deus ontañ.
Ar ger-se a vo implijet, evel filipig, gant ar
merc'hed dreist-holl.

KALALOU : ober k- , ober trouz, reuz, safar.

KAMBON g. : lodenn eus kof ar silienn-vor, al lodenn-
se a weler un takadig du en he c'hreiz pa vez
troc'het ar silienn. Ar c'h-, an tamm kambon.

KARELLIG (moarvat kaerellig, disoñjet ar ster) :
(ar bugel zo) e-giz d'ur garellig = bihan
ha treut.

KATARIEN : ur c'hatarieñ melen pe un gwer, labous-ka-
nari.

KARTEZ : plac'h karantezus.

KREUN : houmañ zo savet diwar Keuñ, houmañ zo drouk-
tre. Moarvat ar ger Kain, distaget en doare gal-
lek ha kontammet gant ar ger keuz, dist. keuñ
e DZ.

KIG : an diaoul zo en ho kig = ennoc'h.

KLEIER : kan ar c'hleier, evel ma vez lavaret d'ar
vugale en ur hejañ anezho a-gleiz hag a-zehou :
Bimbangbalou
Kloc'h San daelou (Sant Elou ?)
Bimbangbol
Kloc'h Sant Pol.

KLIPOUR : ur c'h-, ur paotr fin.

KOABR : ar goaboù = ar c'hoabrou.

KOSTE HOC'H : kunujenn d'un den tev.

KRI a zo gri : ar gri en ti, aze oa gri en ti.

KROGEN , ar g- : la coque (du navire).

KRUPEZ : bruched (g. pe eg. ?)

DAM a zo dem e DZ. : demvenn, demzu.

DAMANT ; krennlavar:
Damant, damant,
Tamm interamant.
An hini klañv-diglañv atav, hag a gemer preder
gantañ e-unan, ne varv morse.

DAVIT : ar bara 'm eus c'hoazh da vont davit.

DIBESKIN : tennañ ar pesked eus ar roued.

DIFRUFIN : dont da vezañ ruz, c'hwezhiñ, kaout poan o tennañ e anal.

DIGONET : houmañ a rank bezañ digoñnet = divoazet (eus ur boaz fall). N'eo ket ar ger dizonet, hag a zo anavezet ivez.

DIC'HASTRIN : distrujañ. Voc'h ket pell o tic'has-triñ anezho.

DIOUZH : evañ deus ar pod, drink from the jug.

DISKORLE : e grumpez tout diskorle gantañ, dizolo-kaer e vruched. kv. gorle, a vez lavaret eus ur roc'h na zizolo morse. Adkavet en anv-lec'h kembraek Caergwrle. Dist. ivez diskorleu.

DISLUIALLET (peseurt stumm e brzhg unvan ?) Disluallet on bet : gwelet em eus un dra bennak hag a ziskoueze din e oa un den o vont da vervel. Disluallet on bet gant ma breur : gwelet em eus un arouez e oa va breur o vont da vervel. Ha disluallet on ? Ha me zo disluallet ? Daoust hag e welan traoù n'eus ket anezho ? -- Ar ger luiadenn (= luc'hadenn) a zo e-barzh, moarvat.

DISTEUREL : diskenn, o komz eus ar prizioù. E tistaclo ar vioù, distaclet int.

DIVARCHET : merc'hed divarchet, merc'hed dilu, dieub a-walc'h o doareoù.

DIVARC'HET, dist. divalc'het : botoù-koad a zo distaget o choukenn ha n'o deus ket mui tamm dalc'h en treid a zo divalc'het.

DOUGEN : ar re zo e tougen ganti, ar vugale a zo ganti, o komz eus ur vaouez dougerez.

DOUGEREZ : pa oan dougerez war va merc'h.

DRE : tre ma lous, ha me lous; tre e veo, hag eñ meyv; tre o stigenn, hag int meyv.

E + anv-gwan : peogwir e tebr ane'o (ar fav) e kriz egist e poazh.

E KERGIMIGOU. Setu amañ ar pezh am eus klevet eus ur ganaouennig dizereat a-walc'h :
E Kergimigou vihan
Dindan ar vennig (wezennig) skao
E plec'h ve 'r baotred yaouank
O fichañ 'r merc'hed brao.

Diskan :

A'e 'mañ 'n amann gant ar merc'hed yaouank
A'e 'mañ 'n amann gant ar merc'hed yaouank
A'e 'mañ 'n amann gant ar merc'hed yaouank
Dindan ar vennig skao.

Kanet e vez war un ton heñvel a-walc'h ouzh hini Son ar C'hafe (Senioù Feiz ha Breizh.) Kergimigoù a zo anv ur gêriadennig war hent menez peulven, e Ploare.

EMAN. Frammadur-frarenn : D'ober skaotaj 'maoc'h e vont.

ERREV : an aero, an êro, l. an ereved, ur seurt labousmor. Gw. Guilcher, Toponymie Sein-Camaret.

ERRUOUT. Ar stummoù arru, erru ne vezont ket implijet. Graet e vez gant arruet hag arro. Hogen ster arruet ha ster arro n'int ket heñvel.
arro omp = emaomp o vont.
arruet omp = ni zo erru.
arro oc'h pe n'oc'h ket ? = dont a rit (ganin) pe ne zeuit ket ?
arruet oc'h ? = deut oc'h ?
arro on = emaon o tont, hepdale e vin deut.
arruet on = me zo degouezhet.
me zo arro el laez = setu, me zo tont el laez.

FALL : tre, meañbet. Ur bugel bihan-fall.

FILIPIG g. : phalus. Ar ger-se a vez implijet gant ar merc'hed.

FILIPIG-DERV : c'hwil derv. Kv. labousig-doue = balafenn.

FOAR : mont da foar Pouldahud : da gaout ur bugel, da wilioudiñ.

FOET : n'eus ket kalz foet etrezo, n'eus ket kalz a foet etrezo : n'eus ket kalz diforc'h oad etre an daou-se. Ger scouezhus, na implijer nemet en dro-lavar-se. Daoust hag ar ger oed e vije ? Neuze e vefe bet ul levezon wenedek e DZ. ur mare bennak? An hevelep tra a vefe diskouezet ivez gant an anv-lec'h Tromande (e parrez Pouldahud) skrivet Tromanne en dihellou eus an I8vet kantved. (An eil n'ennañ a zo troet da d evel ma c'hoarvez er rannyezh : kv. Gwennal = Gwendal.)

FOULARENN : ar f- : an engroez. (N'on ket sur e vefe ar ger-se eus DZ. : e glevet em eus gant ur vaouez a zo bet pell o vevañ e Pond-Aven.)

GALESTRA : skourjez. C'hwil dapo ar galestra war ho revr.

GACU, implijet evel anv-gwan : traoù gaou.

GAST, implijet evel anv-gwan : sell amañ ur vro c'hast, pipisig c'hast hag ur c'hast amzer, ur c'hast devezh.

GEUNAJ : amzer fall . Sed un amzer geun. Ras keun : den, pe tud, drouk. Gw. keun.

GLAS. E son glas emañ (o seniñ glas emañ) : emañ o vont da, o reiñ da gompren emañ o vont da. Honne oa e son glas goul anei pell zo.

GOULININ : lonkañ. N'on ket evit gouliniñ an dr-se. N'on ket kad da c'houliniñ. (galleg goule ?)

GOUZOUT. Rimadellig, d'ober goap eus an dud a lavar atav me oar :
Me oar, me oar,
Pet bouellenn zo e revr ar yar !
Diou,
Un gaoc'h, hag un viou.
Dre fent, e-gis pedenn d'an noz :
Aotrou Doue,
Pi oar, me oar ive,
Me zo skuizh, me ya d'am gwels.

GRONOC'HEET : izil, gwan. Bugale gronoc'het ; met forzh deus petra e c'heller lavarout int g-

GWAKENN : pa skoit ho prec'h ouzh un dra bennak kalet hag e teu trondou deoc'h hoc'h eus ur wakenn.

GWELLAAT : war wellaat e ya houmañ, gant un a hirtre e wellaat. Anat eo neuze e rank ar yezh lennek ober gant war wellaat ha n'eo ket war wellañ.

GWENNEG : ur pezh a wenneg, ur pezh mouez eus ur wenneg, hep ger-mell ebet dirak wenneg. S.o. lur.

HALAN : garm ar besketarien evit reiñ an urzh pa halont kerdin. Teurel evel e reer gant an anv-verb ha n'eo ket gant an doare-gourc'hemenn.

HARDIEZON : dre h-

HENTIN : en em hentiñ : en em saremprediñ. Ar re-se zo en em heñchet pell.

CHASTIGEY : ar chastigeu, ar "suisse" en iliz.

CHIPIG : un dra vihan, na c'heller ket lavarout hec'h

anv; galleg machin, truc. Ar chipig zo kollet ?

CHOUKINN : tamm lien, a vez lakaet er votez-koad, da wareziñ choug an troad.

C'HOARI BISI-MENN : saute-mouton.

POD. Da c'hoari gant ar vugale vihan e lakaer war ar penn un dra bennak a lezer da gouezhañ, o lavarout :

Poudig al laezh !

Torret ar poud, fennet al laezh !

JAV : javed = beg. Stank da chao, serr da veg. Ur mell chao, ur beg bras.

LASTRIN : encombrer. Peogwir emaint o lastrifñ amañ, oc'h ampalvarzhiñ. (Galleg : lest ?)

LAZH : houmañ zo ul lazh-vare, lazhet on ganti, kement e skuizh ac'hanon.

LENGOUR (galleg longueur, moarvat.) N'eus ket lengour a-walc'h, lec'h a-walc'h, frankiz a-walc'h.

LENN A VOA : ul lenn-a-voa war an ti gant an dour : ur mell poullad dour war an ti (= ar plañchod). Soñj a zo aze eus lenn ar voie, da lavarout eo lenn al linenn-hent-houarn.

LEIZHENNEK : avalou-douar lessennek = leizh.

LOST : revr. C'hwi po ar galestra war ho lost.

LOUARN, ger dianav e ster e DZ. Miret avat en dro-lavar (fin evel) koc'h-louren.

LOUET a dalvez kement ha louedet. Al liv a vez lavaret eriz.

MAG-E-REVR, MACEREZ-HE-REVR, paotr pe blac'h marlonk,

a vez atav o tebriñ, pe o soñjal en traoù da zebriñ.

MAGEREZ- TOULL : maouez gant ur bugal ouzh ar vronn, hag a zo deut hec'h amzerioù dezhi en-dro. Ger implijet e Bro-Leon ivez, hervez Dujardin.

MAMMEZ : ur v-, mammizien, parez (e-touez ar c'hranked.)

MANEADeg, remue-menage, mouvement.

MENDRO : m- zo ennañ, gouzout a ra en em zibab, kas en traoù war-raok. E Gwezeg e lavarar, hervez Yeun ar Go, deltu zo ennañ.

MERC'H : ur verc'h-nevez gwisket-skañv, ur verc'h-nevez a zo bet troñset he brozh dezhi meur a wech a-raok an dimeziñ, pe kentoc'h a-raok an eured.

MILION : lavaret e vez ur milion tud, met milionoù a dud.

MINTIN, anv-kadarn lakaet en derez-uheloc'h : mintinoc'h 'vit ar moc'h.

MORLAYENN (er yezh unvan morleanenn ?), l. morleaned : ur seurt pešk, julienne e galleg.

MULED a-s : goafvennoù.

NOAZ (eus noazout). Kennlavar : An hini zo (e) kousket gant ur gwaz Ne oar ket pe da vare he deus noaz. (= e vez fardet dezhi ur bugeñ.)

NOU : c'hwi zo atav gant ho penn en nou = el loar. (Petra eo ar ger-se ?)

PADOU : ur penn padou, ar seurt skoulm a vez gwriet

ouzh korn un torchouer, ur vaneg-emwalc'hiñ, da lakaat anezho a-ispilh.

PALVEZ : ar balvez deus ar roeñv, ar penn ledan eus ar roeñv.

PANELL : krog eo ho fanell da leugnif ? (= ho kof.)

PAVILHON : paour kaezh bas (bazh ?) pavilhon, droch, den a ra trouz.

PAZ a zo gwregel : ar baz.

PELL : pelloc'h eo graet, a-barzh ur vunutenn eo g.

PENN : n'en deus ket graet penn deus outañ : n'en deus ket taolet evezh ouzhin. Me zo e klask penn deus K. : me zo e klask K. Goul penn deus u.b. a zo klask unan bennak da gomz gantañ, goulenn gant an dud pelec'h e c'heller e gavout.

PENNDOLEG a vez lavaret eus un den pennek. Ne vez ket anavezet ar ger evit envel al loenig a vev en dour.

PENTOREILHOU , gwechall (50 vloaz zo) e lakae pesketaerien DZ. pentoreilhoù evit kout ur sell lemmoc'h. Kv. kredenn damheñvel en Helvetia : " Did you see the man with the tiny gold earrings ? - He is a chamois hunter. They wear them because they say it makes them hear better. " Hemingway, A farewell to arms.

PERANNO, PIRANNO (moervat : pehano) : phalus. Ar ger-se a vez implijet gant ar merc'hed. E dam-mig piranno.

PERZE (ar bugel) oa tout e c'hoarzhin din, ha me ne oan ket en e berzh : ne daolen ket evezh outañ.

PESK. Ha pouchubl ez afe gant merc'hed all: evel-se e

cheñcho dour war e besked.

PEST : 1. c'hwez fall : ec'h ! Ar pest zo gantañ !, fez ar pest gantañ. 2. Estlammadenn da ziskouez ur souezh plijet : Un ti 'n eus kavet, ar pest ! Hevelep ger da lavarout un dra divalav-tre hag un brav-tre. Gw. Skouarn gaoc'h.

PEZH : honne zo teo e-gis d'ur pezh-a-zaou.

PICH : phalus. Ar ger-se a zo implijet gant ar wazed. Gros e vefe a-berzh ur plac'h.

PIPI : ar pezh en deus lakaet din ar pipi em fri: graet din mont e kounnar.

PIZHADENN : ur b-, ur plac'h pizh.

POD : lakaat ur vaouez war ar poud, fardañ dezhi ur bugel. (Tre-lavar gros.)

POLC'H : pounner. Me gav ar boued-se polc'h. Ar verb a vez implijet : e polc'hiñ din ma estomak.

PRADIGENN : ul lennig, ur poullig-dour. Ur bradigenn staot.

RAILHIN : raza, lakaat raz war.

REIZH : n'eus tamm reizh-wele da gas ganin : dilhad-gwele.

RESPONT. Ar verb-se ne vez ket implijet gant da : responnit ac'hanon.

REVR : ger implijet kalz e DZ. : fentus eo, hep bezañ gros. Kas da revr ganit : kerzh kuit. Kaset e revr gantañ buan-buan kuit. Ar re-se o deus teod betek toull o revr : komz a reont kalz. Ha ne lare ket mui toull e revr oa de : pinous e oa, ne grede ket mui komz. Revr-ha-Revr, atav a-gevret. Revr

sot, kunujenn fentus.

ROD : blev rod, rodik : rodellek.

ROEVV : (mont a ra gant ar merc'hed ?) E-giz-se n' eus dour d'e roevv.

RUSTER : neg ur ruster zo en anni, na pegen ruz eo. Implij ur ger diheverz e-lec'h m'en defe seblantet un anv-gwan bezañ aesoc'h da implijout.

SKARPET : ur barilh skarpet, diseet, deut laosk gant ar sec'hor.

SKARVET : daou damm koad skarvet, troc'het a-veskell ha staget an eil ouzh egile war-bouez un tamm neud-orjal rollet en-dro dezho.

SOUGLOU : hemañ oa souglou, hanter-vezv. Ger iskis : eus ar galleg saoul ?

STRABELLUS : n'eo ket sirabellus dezhi hec'h otoù, n'eo ket diaaset ganto evit bale.

STRONKENN : ur stronkenn, unan bennak bihan.

STRONOC'HER, 1. stronoc'herien; 1. un den lous; 2. un den a ra labour fall; 3. un den a ya da vezviñ. Stronoc'herez a zo ar stumm gwregel, stronoc'hif ar verb.

TAKON : diwar e dakon, heñvel outañ.

TAMM : hep. N'he deus ket gwelet c'hoazh he mamm o tebriñ tamm fourchetez. Sardin zo, breuz? Mann, n'eus bet tamm.

TAMM : an tammoù brilli, les filets de maquereaux.

TAN : an tan en he revr, eus ur plac'h; an tan en e vazh, eus ur paotr.

TANNEIZ : en deus taneiz en e lagad, tanijenn. Kv. lampreiz.

TAOLAD : da deniñ e daole, ken gros hag ar galleg kevatal.

TAPAD : ger souezhus, n'am eus morse klevet el liester, hag a seblant bezañ gourel. Kollad (gant ur vaouez dougerez). E reoc'h un tape, daou dape, tri dape.

TI BRAS, 1. tier bras. bordel.

TIZH : tizh tarzhenn zo gant ho tad : mall bras a zo gant ho tad.

TOMM : eus merc'hed tomm e vez lavaret : merc'hed tomm, peazh ar chevr ganto.

TORRIDIGEZH, cystite (kleñved).

TOUFAD, un toufad glav; ur barrad glav.

TOULLED : ne ouie ket eus peseurt koad ober toullijoù, ne ouie ket " da beseurt sant en em ouestlañ ". toullijoù = tolets.

TRACON : goul tregont lur en traoñ, tregont lur distal.

TREUZ : treuz un e oa aet ma c'hoef kuit : war-bouez un netra ...

TROADAN : troadañ a rae dezho, lavarout a rae gevier.

TUBENN, un d-, tevr tev.

TUED a-s, un duedenn, ar plankeier kromm a ya d'ober kostezioù ur varikenn.

UN : ar c'hilhog un hoc'h en deus diveunet (dihunet) ar plac'hig : "ar pemoc'h-se a gilhog."

UNANENNOU (dist. eunanennoù) : un nebeut tud.

UR : kouslkoude m' eus ur peg em divrec'h; kalz peg,
dalc'h.

VI : hemañ vez atav vioù pe laboused gantañ, a gav
atav un digarez bonnak da glemm.

+++++

Al levrig-mañ a zo, muioc'h eget na vije kredet, un oberenn a youl. An hini kentañ eus ur rummad a zlefe reiñ tu, d'ar re o deus c'hoant, deskiñ o bugale e brezhoneg.

Bez ez eo ivez un oberenn a genlabour. Evit sevel al levrig-mañ em eus bet skoazell hegarat F. Kervella, A. Koulouarn, an It. Mée ha va gwreg evit an distagadur. War an hevelep kudenn em eus studiet aketus kartennaoueg Per ar Rouz ha levr F. Falc'hun diwar-benn kensonennoù ar brezhoneg. Deut ez eus sikour dreist-holl, avat, digant K. Riou, skolaer a vicher, en deus lakaet e skiant-prenet da dalvezout evit reiñ d'al levrig ur stumm aes ha diouzh an doare-kelenn a-vremañ.

Implijet eo bet el levrig an doare sillabennek. Karet em bije ober war un dro gant an doare hollek : neuze avat e vije bet ret kaout skeudennoù ha re baour omp. An doare sillabennek a zo, e gwirionez, anavezet e dalvoudegezh gant an arbennegerien nevesañ (gw. Méthodes d'enseignement de la lecture et de l'écriture, Etude préliminaire, I? W.S. Gray, 1953? UNESCO, pp. 51 h.a.) .

El levrig-mañ e studier ar vogalennoù, ar c'hensonennoù, ar strolladoù vogalenn+kensonenn, kensonenn+vogalenn, kensonenn+vogalenn+kensonenn. En un eil levr e vo studiet an divvogalennoù, an divgensonennoù, h.a.

Betek at bajenn II ne vez implijet el levr memet vogalennoù a zo dezho ar son serret. Goude-se e vez studiet evit pep vogalenn ar sonioù serret, digor, digor-tre ha dre ar fri (pa'z eus diouto), renket hervez an urzh-se evit pep vogalenn.

Evit ar c'h e studier an daou son (X ha y). Evit ar zh ez eus bet strollet en eil poz (paj. 21) gerioù e-lec'h na vez ket, alies, distaget. An n dirak k (paj 22) a vez distaget un tammig evel er saozneg sing. Evit ar v ez eo studiet an holl sonioù : v, w hag o.

Klasket ez eus bet ober ul levr aes da vezañ implijet evit an holl rahyezhoù hag o tiazezañ, war un dro, ur yezh unvan komzet.

An holl re a ra war-dro embann levrioù a oar pegen diaes e vez kaout digant ar voulerien ur skrid difazi. Ar wech-mañ c'hoazh ez eus

mankoù el levr, omp bet nec'het bras ouzh o gwelout. Setu amañ ar roll anezho :

p. 10 ½ linenn diwezhañ : ar c'hazh

I2, l. diwezhañ (e-lac'h ar pod) ar rod.

I3, l. 9 kalonou; l. I3 kromm.

I9 l. diwezhañ : bep

23, l. I2, lev.

Ur follemig alakaomp amañ evit sikour da reizhañ.

Erfin, p. 17, n'eo ket bet renket ar pozioù evit al lizherenn e en un doare reizh : er peder linenn gentañ ez implijer ar son serret. an div linenn da heul a ra ur poz a implijer ennañ ar son digor; an holl linennoù all a ra an trede poz, son digor-tre.

Ma vez gwerzhet mat al levrig-mañ e vo moulet un eil levr hepdale. Ha difazi.

Per DENEZ.

